

אוניברסיטת בן-גוריון בנגב
הפקולטה למדעי הרוח והחברה

המחלקה לעבודה סוציאלית תש"פ 2019-2020

שם הקורס: מין מגדר ומיניות

מס' קורס: 144-1-0088

שם המרצה: אדוה ברקוביץ'-רומנו

שעות קבלה: ימי רביעי 16-14 בתאום מראש

יעדי ההוראה:

קורס זה יציג תיאוריות מרכזיות ביחס למין ומיניות, תוך דגש על היבטים מגדריים. הקורס יציע מבט היסטורי על ההתייחסות למיניות בתיאוריה ובמחקר. נתאר את המעבר מהתייחסות למיניות כתופעה ביולוגית ופסיכולוגית תוך התבססות על מודלים רפואיים להתייחסות למיניות כתופעה חברתית ותרבותית והתבססות על תיאוריות ביקורתיות. נבחן את המושגים המרכזיים בשיח האקדמי על מין ומיניות היום כגון: תסריטים מיניים, אזרחות מינית, סוכנות מינית, פרפורמנס, שיח ומיניות יומיומית וכיצד מושגים תיאורטיים אלו יוצרים תפיסה של מיניות כזכות אדם בסיסית וכחוויה אנושית המעוצבת על ידי כוחות חברתיים. לסיכום נחבר את התאוריה לפרקטיקה בעבודה סוציאלית ובחינוך.

פרשיות לימודים:

1. מגדר והשפעתו על מיניות
2. ההיסטוריה של התפתחות המחקר האקדמי על מין ומיניות
3. תסריטים מיניים ושיחים על מיניות
4. שלבי ההתפתחות המינית בילדות ובגיל ההתבגרות
5. פרפורמנס מגדרי
6. יכולת פעולה (agency) מיני ותשוקה
7. מיניות בעבודה סוציאלית
8. גישות מרכזיות בחינוך מיני
9. אזרחות מינית וצדק חברתי

משקל בציון הסופי ** (יש למחוק את המיותר)			
נוכחות	-	%	_____
בחנים ***	-	%	_____
עבודות	-	100 %	
מבחנים	-	%	_____
סיורים	-	%	_____
סה"כ	-	100%	

רשימת חובה:

שיעור 2: ההיסטוריה של המחקר על מין ומיניות

Tiefer, T. (2004). Social constructionism and the study of human sexuality. In: *Sex is Not a Natural Act, and other essays*. Routledge, 15-29.

שיעור 3: תסריטים מיניים – מיניות גברית

שוורץ, ירון. (draft paper). מיניות גברית כמהלך חיים והמעבר האפשרי בגיל הנעורים מסקסזום ומנימליזם מיני לסובייקטיביות מינית.

שיעור 4: תסריטים מיניים – מיניות נשית

Smith, S.H. (2012). Scripting Sexual Desire: Cultural Scenarios of Teen Girls' Sexual Desire in Popular Films, 2000–2009. *Sexuality & Culture*, 16 (3), 321-341

רוזנפלד, מ. ולביא-אגיא, מ. (2017) "דת זה לא רק צניעות": התמודדות עם שיחים שמרניים על גוף ומיניות בקרב צעירות דתיות. *עיונים בשפה וחברה*, 10 (2): 107-122.

שיעור 6: פרפורמנס מגדרי

זיו, ע. (2001). חיקוי, ציטוט והתנגדות: הצרות המגדריות של גיודית באטלר, בתוך: מכאן ב.

שיעור 7: להט"ב

ענתבי, נ. (2011). מושג הנזילות המינית כנקודת מבט חדשה על המיניות האנושית. *מפגש*, 33, 137-148.

שיעור 8: מיניות ומצבי שוליות

Bay-Cheng, L. Y., & *Fava, N. M. (2014). What puts "at-risk girls" at risk? Sexual vulnerability and social inequality in the lives of girls in the child welfare system. *Sexuality Research & Social Policy*, 11, 116-125

מומלץ לצפות בהרצאה: <https://vimeo.com/237625761>

שיעור 9: חינוך מיני

Fine, M. (1988). Sexuality, schooling, and adolescent females: The missing discourse of desire. *Harvard educational review*, 58(1), 29-54.

קאי-צדוק, אביטל (בדפוס). קידום בריאות מינית ומניעת פגיעות מיניות בקרב מתבגרים/ות וצעירים/ות – סקירת ספרות. משרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים.

”בואו נדבר על זה” – לומדה

שיעור 10: מיניות ועבודה סוציאלית

Dodd, S.G., & Tolman, D. (2017). Reviving a Positive Discourse on Sexuality within Social Work. *Social Work* 62, 227-234.

שיעור 11: פרקטיקה פרטנית עם נוער במחלקות לשירותים חברתיים בנושא מיניות

סידי, מ., ראובני, ל. ברקוביץ'-רומנו, א. (בדפוס). תדריך לעבודה עם נוער ברווחה בנושא מיניות. גוינט-אשלים.

שיעור 12: זכויות מיניות

Richardson, D. (2000). Constructing sexual citizenship: theorizing sexual rights. *Critical social policy*, 20(1), 105-135

מאמרי רשות

שלי, ע. וייל, ג. ורובינשטיין, ל. (2016) מיניות באשפוז פסיכיאטרי: מציאות מול מדיניות. הרפואה, 155 (12), 762-766.
טל תמיר (2011). נשים לגופן. מודן הוצאה לאור. פרק 11 (מיניות ואמצעי מניעה)
ח'טיב, מ. ואיזיקוביץ, ר. (2012). יחסים אינטימיים, זוגיות ונישואין בקרב צעירים ערבים בישראל. מפגש - כתב עת לעבודה
חינוכית סוציאלית, 35, 201-226
נעמן, יונת (2006) "ידוע שהתימניות חמות במיטה": על הקשר בין צפיפות הפיגמנט לשם התואר פרחי, תיאוריה
וביקורת 28, עמ' 185-192.
פרויד, ז. (2008). שלוש מסות על התיאוריה של המיניות (1905). בתוך: ז. פרויד, מיניות ואהבה (עמ' 89-17), תל אביב: עם
עובד, סדרת פסיכואנליזה. תרגום ועריכה: רות גולן, מונה זופניק, שלמה ליבר, אבי רבניצקי.
אנגלברג, ארי. 2009. "כשהאהבה מקלקלת את השורה: הציונות הדתית ובעיית הרווקות המתמשכת". תיאוריה וביקורת
35: 280 – 291.
סער, ע. (2004). "על מיניות של רווקות בקהילה הפלסטינית בישראל". תיאוריה וביקורת, 25: 13-30

Hicks, S., & Jeyasingham, D. (2016). Social Work, Queer Theory and After: A Genealogy of Sexuality Theory in Neo-Liberal Times. *British Journal of Social Work, British Journal of Social Work*, 46 (8): 2357-2373.

Laura M. Carpenter, 'Gender and the Meaning and Experience of Virginity Loss in the Contemporary United States', *Gender and Society* 16: 3 (2002), pp. 345-365.

Tiefer, L. (2001) A new view of women's sexual problems: Why new? Why now?, *The Journal of Sex Research*, 38: 2, 89-96